

STRATEGII DE PROIECTARE A UNUI CURS DE LIMBA ROMÂNĂ PENTRU MEDICINIȘTII STRĂINI

VÎNTU Victoria,

USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova,
ORCID: 0000-0002-4515-22X, e-mail: victoria.vintu@usmf.md

BUSUIOC Aliona,

USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova,
ORCID: 0000-0002-4010-0108, e-mail: alionabusu@gmail.com

Rezumat. *Identificarea, analiza și optimizarea strategiilor de organizare reprezintă cheia unui demers didactic reușit. Strategia de proiectare a unei lecții de limba română în grupele de studenți străini va depinde de prevederile curriculumului, obiectivul propus, conținutul ce urmează a fi asimilat, trăirile transmise, valorile, deprinderile cultivate. În articolul de față vom analiza strategiile aplicate în procesul de învățare personalizată și predictiv-evaluativă prin redarea unor modele de activități cu caracter formativ, indispensabile pentru asigurarea unui climat de studiu favorabil.*

Cuvinte-cheie: *strategie, lecție, interactivitate, didactica limbii române ca limbă străină*

Abstract. *The identification, analysis and optimization of organizational strategies represent the key to a successful teaching approach. The design strategy of a Romanian language course held in groups of foreign students will depend on the curriculum provision, on the proposed objective, the content to be assimilated, the experiences transmitted, the values, the skills cultivated. In this article we will analyze the strategies applied in the process of personalized and predictive-evaluative learning by rendering some models of formative activities, indispensable for ensuring a favorable study climate.*

Keywords: *strategy, lesson, interactivity, teaching of Romanian as a foreign language*

Strategia didactică este o noțiune complexă și integratoare ce definește un sistem de resurse educaționale indispensabile oricărui act pedagogic. Termenul cunoaște o diversitate de definiții și interpretări în literatura de specialitate, ceea ce relevă importanța acestuia în proiectarea și structurarea unui scenariu didactic atractiv și eficient. Drept argument menționăm câteva dintre definițiile ce probează varietatea semantică a noțiunii de „strategie didactică”:

- „un ansamblu de acțiuni și operații de predare- învățare, în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcția atingerii obiectivelor prestabilite” [1];
- „un grup de două sau mai multe metode și procedee integrate într-o structură operațională, angajată la nivelul activității de predare-învățare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice și concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară” [2].

- „aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijează învățarea” [3].

Opțiunea pentru un anumit tip de strategie este determinată de tipul lecției, obiectivele urmărite și presupune metodele, mijloacele ce urmează a fi implementate, precum și formele de organizare a activităților didactice. Drept exemplu vom urmări aplicarea în cadrul unei lecții de limbă română a strategiei de lectură care după cercetătorul Ioan Neacșu „fundamentează învățarea personalizată” [4]. Aceasta include următoarele faze: explicarea de către cititor a ceea ce a lecturat pe baza unor evaluări preliminare anticipate și a reacțiilor la textul citit; selectarea unui text pe care îl citește și îl evaluează subiectul, identificând dificultățile de înțelegere; cu sublinierea dificultăților; recitirea textului – se focalizează atenția pe imaginile mentale nou-create; raportarea la elementele individualizate/ personalizate din faza anterioară ale celorlalți membri ai grupului, fie sub formă verbală, fie scrisă; explicarea elementelor de conținut specifice textului; scrierea unui rezumat al acestuia; formularea de întrebări pe baza textului parcurs, oral sau scris.

Se prefigurează, așadar, o strategie mixtă ce îmbină subtil învățarea euristică, bazată pe descoperire, cu cea dirijată de către profesor, eficientă în proiectarea activităților ce au drept obiectiv evaluarea nivelului de receptare a unui text scris.

Potențăm cele expuse evocând câteva activități realizate în cadrul unității: „Hippocrate – părintele medicinei”. În faza inițială a lecției, la etapa prelecturii, studenții vor răspunde la câteva întrebări de tipul:

- *Ce vă sugerează numele Hippocrate?*
- *Ce cunoașteți despre rolul lui Hippocrate în evoluția medicinei?*

Propunem mediciniștilor să își completeze cunoștințele prin lectura unui text despre viața și activitatea celebrei personalități, urmată de realizarea unor itemi ce vor permite nu doar determinarea nivelului de comprehensiune a informației, dar și formarea unor deprinderi, atitudini, o abordare personalizată a materialului. Strategia didactică, în exemplul de față, include: învățarea activă, demersuri de explorare, problematizare, descoperire. Sistemul metodologic cuprinde: exercițiul, explicația, demonstrația, iar cel al resurselor curriculare – fișa disciplinei, manuale, fișe individuale. Forma de organizare îmbină activitățile individuale cu cele frontale.

Setul de itemi propuși include:

- *Completați fragmentele cu informații din text.*
- *Determinați dacă afirmațiile date sunt adevărate sau false. Argumentați.*
- *Formulați întrebări pentru sintagmele propuse.*
- *Restabiliți enunțurile.*
- *Găsiți în careul cu cuvinte cinci calități ale lui Hippocrate.*
- *Identificați intrusul.*
- *Scrieți rezumatul textului citit.*

Analizând necesitatea inovării în domeniul metodologiei didactice și a identificării de noi oportunități pentru a spori eficiența activității instructiv-educative, prin directa implicare a studentului și mobilizarea efortului său cognitiv, vom accentua importanța strategiilor metacognitive de învățare. Referindu-se la acest tip de strategii, Ioan Neacșu remarcă următoarele domenii majore de aplicare: „procesul lecturii; formarea competențelor lingvistice; procesarea textelor; analiza și sinteza coerenței argumentative într-un text cu mesaje formative; rezolvarea de probleme prin reflectare, intuiție, reamintire; proiectarea, planificarea și elaborarea de scheme, hărți mentale, planuri de idei etc.” [4]. Cadrul didactic, încercând o viziune exhaustivă asupra procesului de studiu apelează la metode moderne, interactive și de problematizare ce incită curiozitatea studentului și îl motivează să se informeze, să analizeze și să descopere. Dominantă devine dimensiunea formativă. Studentul își cultivă abilitatea de a selecta și organiza cunoștințele dobândite, de a le evalua și a le implementa. Volumul informațiilor acumulate este mai puțin important, ținta fiind elementele de ordin calitativ (valori, atitudini).

Strategia metacognitivă este una inductiv-deductivă, axată pe valorificarea spiritului creativ, dezvoltarea gândirii critice, pe cercetare și experimentare. Urmărim aplicarea acesteia în cadrul unității: *Profesia de medic*. Experiența de învățare este interactivă, organizarea – frontală. Arsenalul sarcinilor de învățare include: explorarea, confruntarea, descoperirea.

Activitățile realizate includ:

- *Reflecții asupra afirmației: „Intrarea la o școală medicală este importantă, dar supraviețuirea carierei, după facultate, este critică”* (Dr. Ranjana Srivastava).
- *Vizionați reportajul: Medicii schimbării: Alexandru Covaciu – YouTube și răspundeți la întrebările propuse.*
- *Realizați portretul unui medic bun în baza informației aflate din filmul vizionat.*

Procesul de predare/ învățare a unei limbi străine nu se reduce la acumularea de informații, noțiuni și reguli gramaticale dificile, axându-se, îndeosebi, pe asimilarea actelor de vorbire, utilizarea cunoștințelor în situații variate pentru a răspunde necesităților apărute. Se renunță la raportul vocabular-gramatică-traducere și se optează pentru metodologia „directă”. „Profesorul nu mai transmite, ci (inter)mediază cunoașterea, grație unor strategii didactice foarte atent și riguros (dar, în același timp, flexibil) imaginate și aplicate, care să se constituie în ghiduri și jaloane ale instruirii interactive, corect percepute și ulterior acceptate și asumate de către studenți” [5].

Eficiența unui demers didactic depinde de un set de factori precum: scopul urmărit în procesul de studii, obiectivele operaționale identificate, vârsta și preocupările studenților, atitudinea profesorului și abilitatea sa de a corela metodele, tehnicile, materialele didactice potrivite. Profesorul își poate schița scenariul activității educaționale doar conturându-și strategia didactică potrivită.

Bibliografie:

1. CERGHIT, I. Metode de învățământ. Iași: Ed. Polirom, 2006. 309 p. ISBN: 973-46-0175-X.
2. CRISTEA, S. Dicționar de termeni pedagogici. București: Editura didactică și pedagogică, 1998. 311 p. ISBN 973-30-5130-6.
3. MANOLESCU, M. Elemente structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații. Iași: Editura Polirom, 2008. 193 p.
4. NEACȘU, I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes. București: POLIROM, 2015. 314 p. ISBN 978-973-46-5146-7.
5. BOCOȘ, M. Instruirea interactivă. Iași: Polirom, 2013. 470 p. ISBN 978-973-46-3248-0.